

GŁOS RADOMSKI

Dziennik społeczny, polityczny i literacki poświęcony głównie sprawom Ziemi Radomskiej.

Prenumerata w Radomiu wynosi:

Miesięcznie 7 k. — h.

Z odnośnieniem do domu . 8 k. — h.

Na prowincji z przesyłką pocztową:

Miesięcznie 8 k. — h.

Adres Redakcji i Administracji: ulica Lubelska № 46, dom Hempła.

Redakcja otwarta od 11 do 12 i od 4 do 5 po poł. Administracja od 9 do 1 i od 3 do 6 po poł.

Rękopisów niezatrzeżonych Redakcja nie zwraca.

Numer pojedynczy 40 halerzy.

Głos Radomski nabywać i prenumerować można we wszystkich Księgarniach, w Sklepie spożywczym p. Władysławy Adamskiej, Lubelska № 72; w Składach Win i Towarów Kolonjalnych: M. Paschalskiego, ulica Warszawska; Grajnera, ulica Skaryszewska № 16.

Gena ogłoszeń:

za wiersz polityowy:

Przed tekstem	k. 2 h. 60
W tekście	k. 2 h. 50
" " nekrologi	k. 1 h. 50
Po tekście na III str.	k. 2 h. —
Na IV str.	k. 1 h. —
Drobne za wyraz	k. — h. 30

KINO Y. CZARY.

Od dnia 22 maja 1919 roku.
Najwybitniejszy obraz znakomitej serji
JOE DEEBSA Wędrownny Hotel
w 5-ciu aktach. Niebywałe napięcie. Wspaniała natura.

Początek przedstawień o godz. 6 w niedzielę i święta o godz. 5.

Muzyka doborowa ściśle dostosowana do obrazów.

TEATR CORSO

Kościelna 9.

I śmierć bywa piękna

Wspaniały dramat w 6 częściach włoskiej wytworni „Rzym”.

Zmiana programu w Poniedziałki i Czwartki.

„Ona ma coś”

doskonała farsa w 1 akcie Betkiera z udziałem p. J. Mieczysławskiego, E. Śnieżko, H. Kowalski, M. Mieczysławskiego, J. Pawłowskiego

Szczegóły w programach.

Zarząd.

W CZWARTEK, dnia 23 MAJA 1919 roku

„MIRAŻ”
pod art. liter. kierunkiem
Juljana Krawczyńskiego.

OTWARCIE
Operetka — Farsa — Dział koncertowy

z udziałem: pp. Kossowsy, Kajzerówny, Dolińskiej, Wiktorowicz, Drac, pp. Gembickiego, Sierpowskiego, Krawczyńskiego i in.

Początek punktualnie godz. 9-ta w.

CENY MIEJSC od 5 — 15 kor.

Z Rady miejskiej.

Na posiedzeniu Rady miejskiej w dn. 20 b. m. przed przystąpieniem do porządku obrad odczytano protest kilku radnych, którzy solidaryzują się z uprzednio złożonym protestem 8 radnych w sprawie święta 1 maja i odezwy, wydanej przez Magistrat.

Następnie przyjęto nagłość wniosku w sprawie przyjęcia odpowiedzialności za pożyczkę, którą udzielił ma rząd szpitalowi św. Kazimierza i szpitalowi starozakonnych. Referuje sprawę **Kelles-Krauz**, radny **Stanisławski** zaznacza, że pominięto Radę Dobroczynności Publicznej, która jest ciałem kontrolującym.

W dyskusji zabierali głos radni **Fuks**, **Bielski**, **Frenkiel**, **Pazdon**, **Wójcicki**, **Wierzbicki**, **Krukowski**, **Rusinowicz** i **Brylant**. Ostatecznie przyjęto wniosek o poręczeniu pożyczki w redakcji radnego **Bielskiego**.

Wpływa drugi nagły wniosek, aby wysłuchać delegację tłumy, zebranego przed Magistratem, w sprawie aprowizacji. Rada uchwala wysłuchać delegację. Przemawia delegat p. **Padewski**, który wskazuje na wysokie ceny produktów spożywczych, a szczególnie kartofli, prosi o zarządzenie temu.

Po usunięciu się delegacji zabiera głos dr. **Kelles-Krauz**, i proponuje, aby wystąpić do rządu z wnioskiem przymusowego zakupu kartofli i innych środków żywności. Radny **Firlej** proponuje wysłać karne ekspedycje, „a mamy do tego milicję ludową” mówi. Radny **Fuks** zaznacza niedbalstwo Wydziału Aproprowizacyjnego w sprawie kartofli. Zabierają głos radni: **Jakaczyński**, **Brylant**, **Bielski**, który radzi, aby najpierw spróbować zakupywania przez Wydz. Aprop., a dopiero potem uciec się do zakupu przymusowego, zarazem podkreśla konieczność zorganizowania taniego tran-

sportu; r. **Tajchman** jest za ekspedycjami karnymi; po przemówieniach rad. **Krukowskiego**, **Pokrzewińskiego**, **Fuksa**, **Bielskiego**, **Smyjewskiego** i dr. **Kelles-Krauz**, przyjęto wniosek dr. **Kelles-Krauz**.

Wniosek ten prezydent wraz z wiceprezesem Rady zakomunikowali tłumowi. Przystępując do obrad nad zadaniami robotników robót publicznych, prezydent mówi, że robotnicy ci nie zgadzają się na dodatek drożyzniany po dwie korony na każdego członka rodziny, żądają natomiast 30 kor. płacy dziennie oraz dodatkowych kart żywnościowych dla ciężko pracujących.

Dr. **Kelles-Krauz** zapytuje czy istnieje już kontrola nad robotami i robotnikami i jak stoi kwestja pracy akordowej.

Prezydent wyjaśnia, że robotnicy zgodzili się na pracę akordową, co się tyczy kontroli to nie należący do gminy Radom są odsyłani, nowoprzyjmowanych rozpatruje specjalna komisja.

Ławnik **Gliszczynski** zaznacza, że roboty nie są jeszcze nazbyt planowe, ale to wynika z braku odpowiednich funduszy, gdyż same płace wynoszą tyle tygodniowo ile cały kredyt tygodniowy. Radny **Bielski** podkreśla konieczność zorganizowania dobrej aprowizacji robotników, w przeciwnym razie nie mogą żadne podwyżki. Zabierają głos pp. **Fuks**, **Wójcicki**, **Pokrzewiński**, **Pazdon** i **Krukowski**.

Przyjęto wniosek, przyznający w myśl uchwały Rady miejskiej z dn. 28 kwietnia dodatek drożyzniany po 2 korony na członka rodziny, a podwyżkę na 30 koron od dn. 21 maja. Później przystąpiono do obrad w sprawie cegielni miejskiej, które zostały jednak przerwane zawiadomieniem prezydenta, że tłum pracujących na robotach publicznych niezadowolony, że nieprzyznano im podwyżki od 12 kwietnia, przyjął groźną postawę i żąda rewizji tylko co powziętej uchwały.

Pod tą presją Rada miejska uchwała poddać swoją poprzednią decyzję

rewizji i przyjąć wniosek, aby podwyżkę na 30 koron liczyć od dnia 12 kwietnia.

Fakt powyższy świadczy bardzo smutnie o Radzie, która może na jednym posiedzeniu uchylać dwa sprzeczne wnioski, a zarazem o tem, że żadne ciało zbiorowe nie może obradować spokojnie i logicznie podczas demonstracji. Czy na przyszłość nie dałoby się tego uniknąć?

Przystąpiono znowu do przerwanych obrad nad cegielnią miejską. Referuje ławnik **Gliszczynski**, który objaśnia, że chcąc przeprowadzić cały szereg robót potrzebna jest cegła, rząd przyznał na otwarcie cegielni pożyczkę, Magistrat proponuje, aby zaciągnięcie pożyczki uchwalić i wydzierżawić cegielnię od p. **Wikenhagena**. Po dyskusji, w której zabierali głos radni: **Stanisławski**, (przeciw wnioskowi), **Pazdon** i **Smyjewski**, a z której okazało się, że i Komitet Robót Publicznych miał zamiar uruchomić cegielnię, wniosek Magistratu przyjęto.

Następnie wybrano na sekretarzy Rady miejskiej radną **Rudnicką** i rad. **Radoszyńskiego**.

Na wniosek Magistratu w sprawie kredytu z budżetu szkolnego na dentystę, lekarza i apteczkę szkolną przyznano sumę 45000 kor. rocznie.

Do Komisji likwidacyjnej do podziału wspólnego majątku i likwidowania spraw komunalnych wybrano prezydenta i ławnika **Gliszczynskiego**.

Następnie przystąpiono do wolnych wniosków.

D. n. Wnioski przyjętych przez Radę miejską, wogóle nie możemy dziś jeszcze podać, gdyż współpracownikowi naszemu sekretarz Magistratu powiedział, że z powodu nieuporządkowania jeszcze papierów, wniosków dać nie może.

Przepraszamy więc za opóźnienie, które wynika nie z naszej winy, lecz z powodu przyjętego ogólnie w Radomiu, ostatnio szczególnie rozwiniętego sposobu „łatwania” pracy dziennikarskiej.

TELEGRAMY

Komunikat sztabu polskiego.
Pochód zwycięski wojsk polskich.

WARSZAWA, 21-go maja (PAT).
Front galicyjski.

Na południe od Sambora oddziały nasze zajęły Turkę. Wzięto 150 jeńców, zdobyto kilka wagonów prowiantów. Przednie oddziały nasze dotarły do Boryni na 10 kilometrów od granicy węgierskiej. Strój został wzięty przez wojska wielkopolskie 20-go maja. Na północny wschód od Lwowa zdobyto Barszezwice, Jaryczów Podliski, Wielkie i Dziedziłów. Na północny wschód Radziechów i Stojanów.

Rezolucja
w sprawie Kresów.

WARSZAWA, 21 maja (P.A.T.)
Komisje sejmowe zagraniczna i wojskowa przyjęły dziś na wspólnym posiedzeniu rezolucję posła **Dąbskiego** w sprawie Kresów południowo-wschodnich.

Papież a Niemcy.

WROCŁAW, 21 maja (P. A. T.)
Arcybiskup wrocławski na prośbę do Papieża o złagodzenie warunków pokojowych otrzymał od nuncjusza zawiadomienie, że Papież poczynił w tej sprawie kroki.

Odroczenie posiedzeń Sejmu.

WARSZAWA, 21 maja (PAP). Posiedzenie Sejmu odroczone ponownie do jutra.

Rozstrzelanie zakładników wywiezionych z Wilna.

WARSZAWA, (PAT). Kresowe Biuro prasowe donosi: Komunistyczny „Młot” donosi, że bolszewicy rozstrzelali z pomiędzy zakładników wywiezionych z Wilna, Wacława Pac-Komarnackiego (młodszego), Danieluka i Dyszlona.

W armji Hallera nie służą obywatele amerykańscy.

„Gazeta Warszawska” podaje następujące informacje o składzie armji Hallera. W armji tej służy wprawdzie kilka tysięcy ochotników amerykańskich, lecz nie są oni obywatelami Stanów Zjednoczonych, gdyż prezydent Stanów Zjednoczonych nie pozwolił na zaciąganie się do armji Hallera nawet takich Polaków, którzy wnieśli już byli podania o przyznanie im amerykańskiego obywatelstwa. Armja Hallera wcale nie jest uposażoną środkami amerykańskimi.

Żydzi asymilatorzy wszystkich krajów — potępiają syjonistów.

W Paryżu odbyła się konferencja asymilatorów różnych krajów, na której uchwalono przeciwdziałać separatystycznej polityce syjonistów.

Powołano do życia komisję, która pozostawać będzie w stałym kontakcie z członkami konferencji pokojowej. Asymilatorzy występują przeciwko odrębnemu państwu żydowskiemu w Palestynie.

Porazka floty bolszewickiej.

HELSINGFORS, PAT. (Reuter). Eskadra bolszewicka rano wypłynęła z Kronszadu na morze. Zarazem baterje bolszewickie z Krasnej Góry ostrzeliwały wybrzeże. Okręty angielskie po 35-minutowej walce zmusiły eskadrę bolszewicką do ucieczki. Donoszą, że jeden okręt bolszewicki zatonął, a dwa osiadły na mieliźnie.

Polskie Tow. Grzyboznawcze.

W sprawie wyzyskania olbrzymich przyrodzonych bogactw naszej ziemi, otrzymaliśmy następującą odezwę: Zawiązujące się Polskie Towarzystwo Grzyboznawcze przystępuje w najbliższym czasie do najenergiczniejszej pracy nad przyswojeniem i wyzyskaniem niezmiernych skarbów przyrody, jakie kryją w sobie ziemie polskie. W skarbach tych nie chodzi o jakąś lichą wojenną namiastkę, ale o niewyczerpane źródło sił fizycznych i ekonomicznych Narodu. Cele Towarzystwa idą w dwóch kierunkach: ideowo-naukowym i przemysłowo-handlowym; jako środki do ich realizacji służą: popularyzacja nauki o grzybach przez wykłady, pokazy i wycieczki, tępienie pasożytnych grzybów w ogrodzie, polu i lesie, szerzenie znajomości grzybów trujących, a umiejętności poznawania i zbierania grzybów jadalnych, wreszcie utworzenie spółki przemysłowo-handlowej, która bezwzględnie przystąpi do zrealizowania ekonomicznych założeń Towarzystwa.

Zgłoszenia na członków P. T. G. przyjmuje T. w. popierania przemysłu kobiecego, Kraków, Franciszkańska 1, parter.

Odezwę tę podpisali: K. Bielański, nadleśniczy, dr. Tad. Garbowski, prof. Uniw. Jag., H. Radziejewska, właścicielka d. z., dr. K. Rouppert, doc. Uniw.

Jag., Al. Zuk. Skarszewska, przew. Tow. Ziemianek, K. Sosnowski, prof. akad. handl., W. Steczkowska, przew. T. w. pop. przem. kob., dr. Wł. Szafer, prof. Uniw. Jag., F. Teodorowicz, doc. grzybozn. prakt. M. Szkoły Gosp. Dom. w Krakowie.

Nadużycia przy poborze.

W dniach ostatnich wykryte zostały w Radomiu poważne nadużycia przy poborze do wojska. Do wykrycia ich przyczynił się jeden z urzędników komisariatu, który prowadził drugą listę poborową.

Nadużyć dopuścili się urzędnicy wojskowi Powiatowej Komendy Uzupełnień, którzy prowadzili księgi powiatowej komisji poborowej.

Tak nap.: wydawane były świadectwa odroczenia poborowym, przyjętym do wojska, lub takim, którzy wcale przed komisję jeszcze nie stawiali.

W sprawie tej aresztowano dotąd kilkanaście osób, tak z pośród urzędników Pow. Kom. Uzupełnień jak i „pośredników” i interesantów.

Do tej pory przyznał się do winy jeden z urzędników wojskowych.

Z pośród aresztowanych dużo jest oficerów, jeden postrzelił się.

Na skutek nadużyć zmieniono cały skład personelu urzędniczego P. K. U. Radomskiej.

Podobną aferę poborową wykryto również w ostatnich dniach w Piotrkowie.

Nabożeństwo dziękczynne

Staraniem „Młodej Polski” odprawione zostanie w sobotę o g. 10 rano w kościele Marjackim przez ks. Glibowskiego nabożeństwo dziękczynne z powodu zwycięstw wojsk polskich. Wzywa się wszystkie Stowarzyszenia, instytucje społeczne i kulturalne do przyjęcia udziału w tej uroczystości.

KRONIKA.

Kalendarzyk. Dziś: Dezyderygo. Jutro: Joanny, Zuzanny. Wschód słońca o godzinie 4.05. Zachód o godzinie 7.49.

Radom, 22 maja.

— Nowy komendant Policji komunalnej. W dniu 20 b. m. przybył do Radomia i objął kierownictwo nad Powiatową Policją Komunalną kapitan S. Chmielnicki.

— Związek Nauczycielstwa Polskich szkół Powszechnych. Z połączonych organizacji zawodowych nauczycielstwa szkół początkowych, jakim były Zrzeszenie N. P. S. P. w Warszawie i Związek Nauczycielstwa Szkół Ludowych w Krakowie, powstała jedna organizacja dla całej Rzeczypospolitej pod nazwą Związek Nauczycielstwa Polskich Szkół Powszechnych. Siedzibą Zarządu Głównego jest Warszawa. Związek, liczy z górą 14.000 członków ma organizację Ogniskową, w miastach większych z Siedzibą Rad Szkolnych Okręgowych funkcjonują Oddziały powiatowe. Oddział Powiatu Radomskiego mieści się w dawnym lokalu Zrzeszenia (ul. Lubelska 30), biuro ma czynne codziennie od 6 — 7 p. p. w czwartek również przed południem od 10 i pół do 11 i pół.

— Syndykat ogrodnicy. Komunikują nam, że w Warszawie pod tą nazwą powstaje nowa placówka której zadaniem będzie w dziale Produktów Ogródniczych: zorganizowanie handlu drogą pośrednictwa w kupnie — sprzedaży owoców, warzyw, nasion, kwiatów i wszelkich innych produktów oraz przetworów, zarówno na rynku wewnętrznym, jako też w stosunkach z zagranicą. W dziale Techniczno-Przemysłowym: zakup

hurtowy i dostarczanie członkom maszyn i narzędzi, nawozów pomocniczych (sztucznych), środków do walki ze szkodnikami oraz innych materiałów pomocniczych w ogrodnictwie. W dziale Bankowym: udzielanie zaliczek na produkty oraz ułatwianie i pośrednictwo w uzyskiwaniu pożyczek na potrzeby przedsiębiorstw ogrodniczych.

Prócz tego śledząc za postępem i rozwojem ogrodnictwa w kraju i zagranicą, Syndykat Ogr. w miarę środków dążyć będzie do popierania inicjatywy prywatnej i finansowania nowych działów produkcji i przerobu wytworów ogrodniczych.

Deklarację należy nadsyłać do Redakcji „Ogrodnika”, Warszawa, Kredytowa 16, działy zaś w wysokości mk. 250 — bez ograniczenia ilości przyjmujące Bank Ziemiański — Warszawa, Mazowiecka 13.

— Sprawa strajku dozorców domowych utknęła na martwym punkcie, bo dotąd nie słychać o jakimkolwiek załatwieniu tej sprawy.

W niektórych domach dozorecy przystąpili do pracy po podpisaniu warunków przez właścicieli, w innych zaś, gdzie właściciele nie godzą się na podpisanie, dozorecy strejkują.

Podobne lekceważenie najpilniejszych spraw i potrzeb, można spotkać, chyba tylko w naszym mieście.

— Bzy kwitną. Jakbydzi zdziwione, że w roku bieżącym tak bardzo się spóźniły, spieszą się bzy, aby powetować czas, który im nie pozwolił rozwinąć się wcześniej, rozwijają się i kwitną niemal w oczach obserwatora.

Kwitnące przed Dyрекcją Ziemią, bzy zostają prawie że jeszcze nie rozkwitnięte, oblamywane przez urządzających sobie tam punkt zborny, gaziarzy.

Dziwić się należy obojętności przechodniów, którzy patrząc na to wcale nie reagują, a nie można wymagać, aby postawiono jakąś specjalną straż, gdyż opieka plantacji należy też do obowiązków publiczności.

Zjazd Sobieszyńców.

Drugi walny Zjazd Sobieszyńców odbędzie się w dn. 27, 28 i 29 czerwca r. b. w Warszawie.

Wobec ważności sprawy uprasza się wszystkich kolegów, którzy ukończyli szkołę przed wojną o przybycie na zjazd Koleżeńcki.

Punkt zborny w kościele św. Anny (Krakowskie Przedmieście obok Muzeum Przemysłu i Rolnictwa).

Po nabożeństwie odbędzie się zebranie odczytowe w dużej sali C. T. B. ul. Kopernika 30, z następującym programem:

Dnia 27 czerwca:

a) Zagajenie zebrania i wybór prezydium;

Jest do odstąpienia koncesja na sklep spirytusu monopolowego w RADOMIU.

2388—1

Może być współnik. Wiadomość Piaski 8 m. 2.

Niezawodny środek przeciwko duszności, kaszłom, kokluszom, katarom i zapaleniom oskrzeli

„GRANULKI RUSSYANA”

(Granules sulphuris aurati benzoinati)

1976—

wyrobu labor. farmac. „Ap. Kowalski” w Warszawie.

Cena pudełka Mk. 5.—Sprzedaż w aptek. i skł. apt. Sposób użycia dołączone do każdego pudełka.

ŚWIERZBĘ leczy radykalnie „SKABIODERMA” wyroku War. Tow. Akc. „MOTOR”

— Żądać w aptekach i skład. apt. —

Kino-Teatr
ODEON
Lubelska 15.

Redaktor: Henryk Niedzwiedzki.

Od Czwartku dnia 22 Maja 1919 roku.
Na scenie:
Pod dyрекcją J. KINTZLA.
Gościłe występy ZOFII LENOWICZ typy chłopskie.
Z. Tokarska, L. Walkowska, Z. Gozdawa-Drwęski, F. Kiliński i J. Kintzel.

Druk „J. K. Trzebiński — Radom.

Na ekranie:
Oj Mężczyzni! Mężczyzni!
Doskonała farsa w 4-ch aktach.
Koncertowy tercet pod kierunkiem J. BIELSKIEGO:

Wydawnictwo Gazety: „Głos Radomski”